

SPOR YAPIYORUZ

Sörf Tahtasıyla Dalgaları Aşmak

Yüzmeyi sever misiniz? Denizde, havuzda, gölde hatta derede... yüzmek çok güzel ve eğlencelidir. Ancak, yüzmek kadar eğlenceli ve zevkli başka su sporları da var. Bunların kimi havuzda, kimi de denizde yapılıyor. Denizde yapılanlardan biri var ki, hem denge hem dayanıklılık hem de öngörü gerektiriyor. Özellikle okyanus kıyıları ve rüzgârlı koylar, cesur ve heyecanlı sörfçülerle dolu. Dalgaların kucığında rüzgârla dans ederek yapılan sörf, denizde yapılan sporların en heyecan verici olanlarından biri.

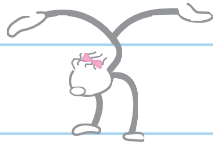
Sörf, özellikle son yıllarda çok yaygınlaşmasına karşın, aslında çok eski bir spor. Anavatanı Hawaii olan sörfün, M.Ö. 400'den beri yerli halkça yapıldığı söyleniyor. İngiliz kaptan James Cook 1770'te Hawaii'ye gittiğinde, böyle bir sporun yapıldığını gören ilk Batılı olmuş. Daha sonra Hawaii'ye gelen diğer Batılılarca yasaklanan sörf, yerli halkça gizli gizli yapılmaya devam etmiş. 20. yüzyılın başlarındaysa, yeniden Hawaii'de en fazla yapılan sporlar arasındaki yerini almış. Daha sonra da ABD ve Avustralya'da yaygınlaşan sörf,

giderek en sevilen su sporlarından biri haline gelmiş. Bunda, Jack London gibi yazarların, kitaplarında bu spora yer vermelerinin etkisi de büyük.

Dalga Sörfü

Sörf, temel olarak iki ana dalga ayrılıyor. Bunlardan biri dalga sörfü, diğeryse rüzgâr sörfü. Her ikisi de sörf tahtası denen ve sörfçüyü suyun üstünde taşıyan bir malzemeye yapılıyor. Dalga sörfünde, rüzgâr sörfünde olduğu gibi bir yelken

yok; sporcu, sörf tahtası üstünde hiçbir yere tutunmadan dengede durmaya çalışıyor. Genellikle büyük dalgaların olduğu okyanus kıyılarında yapılan dalga sörfü için büyük ve yüksek dalgalara gerek duyuluyor. Daha çok, kıydan 90 – 900 m açıktaki kayaların ya da kumun oluşturduğu bir sıklıkla karşılaşarak yükselip dikleşen dalgalar, dalga sörfü için en uygun olanları. Özellikle büyük dalgaların en yükseğe çıktıkları noktada kırılıp aşağı kıvrılarak oluşturdukları tüneller, sörfçülerin en sevdiği alan. Ancak bu, daha çok deneyimli sörfçülerin becerebildiği bir şey. Aslında dalgaların üzerine çıkıp kıyıya doğru gitmek yalnızca insanların yaptığı bir şey değil; penguenler, yunuslar ve foklar da vücutlarını kullanarak sörf yapıyorlar.

Dalga sörfü yapabilmek için kimi koşulların uygun olması gerekiyor. Bunların en önemlileri, ölü dalgaların yönü ve boyutu, rüzgârın yönü ve şiddeti ve gelgit. Yüksek dalgalar gelmeden önce kıyıya vuran alçak dalgalar olarak tanımlayabileceğimiz ölü dalganın büyüklüğü, biraz da rüzgârın şiddeti, geçişi ve süresine göre değişiyor. Yerel rüzgârlarsa, dalganın kalitesini etkiliyor. Sörf tahtasıyla üzerine çıkılabilecek büyüklükteki dalgaların oluşumunda rüzgârın da etkisi oluyor. Kıyı tarafından denize doğru esen rüzgâr, sörfçüler için en uygun olanı.

Neler Gerekliyor?

Uygun bir kıyı ve rüzgâr olduktan sonra yapılması gereken, sörf tahtalarını alıp denize koşmak. Sörf yapmak için, her şeyden önce bir sörf tahtası gerekiyor. Eskiden gerçekten tahtadan yapılan sörf tahtaları, günümüzde çok daha hafif ve dayanıklı poliüretan köpükten ya da "epoksi" adlı ileri teknoloji ürünü malzemelerden üretiliyor. Sörf tahtalarının boyları ve tasarımları farklı olabiliyor. Uzun tahta sınıfındakiler genellikle 2,5 – 3 m, kısa tahtalarsa 1,8 – 2 m uzunluğunda oluyor. Sörf tahtalarında, tahtanın sörfçünün elinden kaçmasını engellemek için bir kayış bulunuyor. Bu sayede tahta, sörfçünün altından kaysa bile kayışından yakalanabiliyor. Ayrıca sörfçünün ayaklarının kaymaması için de, tahtanın üstüne kaymayı engelleyici bir madde sürülüyor. Tahtanın suda kolay ilerlemesi içinse, alt tarafında yüz-

geç gibi bir çıkıntı bulunuyor. Giysilere gelince, sörfçüler sıcak havalarda uzun şort giymekle yetinirken, soğukta 'wetsuit' (ıslak giysi) adı verilen ve vücudu saran bir giysi, eldiven ve lastik patikler giyer.

Bütün malzemelerini tamamlayan bir sörfçü, artık uygun bir dalganın gelmesini bekler. Ufukta uygun bir dalga gördüğü anda dalganın hızına eşit bir hızla kollarıyla suyu iterek dalgaya doğru ilerler. Yeni başlayanlar için en zor kısım, her zaman dalgayı ilk anda yakalayamamak olur. İyi bir sörfçü olmanın ilk göstergesiye, yüksek bir dalgayı diğer sörfçülerden önce yakalayabilmektir. Dalga, sörfçüyü taşımaya başladığı andaysa sörfçü, tahtasının üzerinde ayağa kalkar. Bu andan itibaren de dalganın beyaz renkli kısmında kıyıya doğru ilerlemeye çalışır. Bu, her aşaması çok zor olan bir hareketler bütünüdür. Bu spora yeni başlayan biri için, bu kadarı bile çok büyük bir başarıyken, deneyimli sörfçüler kocaman dalgalar üzerinde birbirinden zor hareketler gerçekleştirirler. Bu hareketlerin en zorlarından biri, dalganın gidiş yönüne ters olacak biçimde sörf tahtasıyla birlikte dönmektir. Bu şekilde bir süre dalganın üstünde kalan sörfçü, usta bir manevrayla tahtasını yeniden çevirip dalgayla birlikte ilerlemeyi sürdürür. Bir başka zor hareketse, dalganın kırılma yaptığı tepe noktasına çıkıp orada ilerlemektir. Son yıllarda, dalgadan kurtulup kısa bir süreliğine de olsa, havada ilerleyip yeniden dalga üzerindeki yerini alabilen sörfçüler okyanus kıyılarında heyecan yaratıyorlar. Ama en tehlikeli ve heyecan verici hareket, dalganın kırıldığı noktayla deniz yüzeyi arasında kalan ve tünelli andıran boşlukta ilerlemek.

Elif Yılmaz

Kaynaklar:

<http://www.wordiq.com/definition/Surfing>
<http://en.wikipedia.org/wiki/Surfing>

